سه شنبه 11 دی 1397 - 09:15

Azrbaycan: tn il hans iqtisadi yeniliklr oldu

Azrbaycan: tn il hans iqtisadi yeniliklr oldu

.Prezident sekilrindn sonra Nazirlr Kabinetinin yeni trkibi tsdiq olunub .1
Bak Beynlxalq Dniz Ticart Liman Kompleksini i salnb .2

,Türkiynin skihr hrind TANAP qaz kmrinin açl olub .3

Azrbaycan Dövlt Neft irktinin (SOCAR) STAR Neft Emal Zavodu (SOCAR Turkey Aegean .4 .Refinery) istifady verilib

Rusiya, Azrbaycan, Qazaxstan, Türkmnistan v ran arasnda "Xzr dnizinin statusuna dair .5 .Konvensiya"nn imzalanmas il d qalb

Büdc sistemi haqqnda" Azrbaycan Respublikasnn Qanununda dyiikliklr edilmkl 2019-cu ildn" .6 ttbiqi nzrd tutulan fiskal qaydalar v icmal büdc xrclrinin yuxar hddinin hesablanmas qaydas .müyynldirilib

cbari sortann ttbiqinin tmin edilmsi il bal prezident frman verib v 2019-cu ilin büdcsind .7 .bununla bal vsait nzrd tutulub

.Vergi v sosial sorta qanunvericiliyind hmiyytli dyiikliklr edilib .8

.Manatn mznnsi sabitldi, inflyasiya idarolunan sviyyd hdflndi .9

.Exxon v evron irktlrinin AÇG yatandak payn sata çxard .10

2018-ci ilin iqtisadi yekunlar v gln ildn gözlntilrYola saldmz il iqtisadiyyat sahsind bir sra hadislrl yadda qalan olub. Onlar arasnda diqqti daha çox çknlr nzr salaq.vvala qeyd edk ki, 2018-ci il üçün ÜDM-in artm il bal Azrbaycan hökumtinin 2 faizlik artm proqnozu özünü dorultmad. Dövlt Statistika Komitsinin son mlumatna gör, bu ilin 11 aynda ölkd ÜDM 1 faiz artb, o cümldn qeyri-neft ÜDM-i 1,3 faiz artb. Halbuki, ötn ilin eyni dövründ qeyri-neft ÜDM-i artm tempi 2,4 faiz qeyd alnmd.Odur ki, ÜDM kontekstind 2 msl diqqti çkir.- Bu il üçün iqtisadi artm proqnozladrlandan az gözlnilir. Bel ki, 2018-ci il üçün Azrbaycanda ÜDM-in artmn Dünya Bank v BMT 1,8 faiz, Beynlxalq Valyuta Fondu is 1,3 faiz, rusiya mnblri (nterfaks v digrlri) 2 faizlik iqtisadi artm proqnozladrrdlar.- Cari il üçün qeyri-neft ÜDM-in artm tempinin vvlki illrl müqayisd aa dümsi bu sahd problemlrin davam etmsinin göstricisidir. Baxmayaraq ki, bu il rzind qeyri-neft ÜDM-in artm tempini saxlamaq üçün xeyli tbbüslr olub v dövlt trfindn srmaylr ayrlb.Tbii ki, qeyri-neft ÜDM-in artm tempinin aa dümsi ixracat sbtind bu bölmnin mhsullarnn paynn azalmasn da rtlndirib. Bel ki, Dövlt Statistika Komitsinin mlumatlarna gör, bu ilin yanvar-oktyabr aylarnda ötn ilin eyni dövrün nisbtn qeyri-neft ixrac müqayisli qiymtlrl 1,7 faiz, faktiki qiymtlrl 10,9 faiz artb. Halbuki, 1 il bundan vvl eyni dövr üzr müqayisd artm göstricilri müvafiq olaraq 22,8 v 25,1 faiz tkil edirdi.qtisadi artm tempinin aa dümsinin sas sblrindn biri ilin ilk 11 aynda sas kapitala yönldilmi vsaitlrin vvlki ilin eyni dövrü il müqayisd 8,8 faiz azalmasdr. Bununla yana qeyd olunmaldr ki, cari ilin 11 aynda mdnçxarma sektorunda neft hasilat 0,2 faiz, mtlik qaz hasilat is 4,9 faiz artmas, elc d dünya bazarnda xam neftin qiymtinin bahalamas neft ÜDM-nin artmnda hmiyytli rol oynayb. Bel ki, yeni layihlr v AÇG blokunun ilnmsin dair müqavilnin uzadlmas Azrbaycanda neft hasilatnn azalmasnn qarsnn alnmas, elc d ahdniz -2 yatandan qaz hasilatnn artm bu sahd

قدرت گرفته از پرتال شمس - ITShams.ir

pozitiv nticlrin qeyd alnmasnda hmiyytli rol oynayb.2018-ci ilin pozitiv nticlri müstvisind inflyasiya sviyysinin 2,3 faiz qdr aa dümsi v manatn dollara nzrn mznnsinin sabit qalmas qeyd oluna bilr. El bu v digr sbblr gör, yola saldmz ild 2015-ci ildn bri ilk df olaraq bank sektoru aktivlrini artrmaa müvffq olub. Eyni zamnda son 11 ayda banklarn kredit qoyulularnda v depozitlrind d ötn ill müqayisd artm qeyd alnb. Lakin, bu artmlar fonunda banklarn xalis mnftind kskin azalma müahid olunub. Bel ki, bu ilin 10 ayna olan göstricilr gör banklarn xalis mnfti ötn ilin müvafiq dövrün nisbtn 2,5 dfydk azalb. Bu sbbdn xrclrini optimalladrmaya çalan banklar il rzind 50-dk filiallarn balayblar.Yola saldmz 2018-ci ild itirilmi imkanlar arasnda problemli kreditlr probleminin hlli il bal n hüquqi v n d tnzimlyici müstvid addmlarn atlmamasdr. El bu sbbdn d 2018-ci il 01 noyabr vziyytin vaxt keçmi kreditlr 1698,6 milyon manat v ya ümumi kredit portfelinin 14 faizi sviyysind olub. Tssüfl qeyd etmliym ki, bu problemin hlli il bal ekspertlr sviyysind müxtlif tkliflr irli sürüls d onlarn heç biri hökümt trfindn dstklnmyib.2018-ci ild Azrbaycan Beynlxalq Bank trafnda müzakirlri davam edib. Bu bankn özlldirilmsi gözlnils d bu ilin bu sahd d irliy doru addm atlmayb. Htta, 2019-cu ilin büdc glirlrinn thlili göstrir ki, gln il rzind d Azrbaycan Beynlxalq Bank özlldirilmyck.2018-ci il rzind itirilmi imlkanlar siyahsnda Milli Mclis trfindn "Rqabt Mcllsi"nin v Nazirlr Kabineti trfindn is "Glirlrin v mlakn byan edilmsi" formasnn qbul olunmamasn qeyd etmk olar. Bellikl d yola saldmz ild iqtisadiyyatda inhisarçlq meyllri güclnib, xüsusil d digr holdinqlrin ziflmsi hesabna "Paa holdinq"in hökmran mövqeyi güclnib. Glirlrin v mlakn byan edilmsi" formasnn qbul olunmamas sbbindn is korrupsiya leyhin aparlan mübariz tdbirlri effektli olmayb. Htta ksin Azrbaycan mnli kapital hesabna çirkli pullarn yuyulmas üçün beynlxalq sviyyd formalam biznes bksi bard aradrmalar göstrib ki, Azrbaycanda korrupsiya artq qlobal miqyasda proseslr tsir göstrmk gücün qdr inkiaf edib. l rzind Bak Beynlxalq Dniz Ticart Liman Kompleksinin, Sumqaytda Polipropilen zavodunun, inaat kimyvilri zavodunun, "Tabaterra" QSC-nin tütün mmulatlar istehsal fabrikinin, "Baku Non Ferrous and Foundry Company" MMC-nin lvan metallar v ferrorintilr zavodunun, Masall Snaye Mhllsinin açl olub. Bu il bütövlükd qeyri-neft snayesi üçün uurlu olub. Bu sahd artm 9,1 faiz tkil edib. Knd tsrrüfatnda bitkiçilik mhsullarnn istehsalnda is 6,6 faiz artm qeyd alnb.2018-ci il Azrbaycann xaricd ticart evi, rab evi layihlrinin realladrlmas sahsind d irlilyil d frqlnib. Yola saldmz il rzind Riqa v Varava hrlrind "Azrbaycan Ticart Evi"nin, Çin Xalq Respublikasnn Urumçi v anxaq hrlrind "Azrbaycan rab Evi"nin açl olub.2018-ci ild Azrbaycann xaricd yatrd srmaylr hesabna ina olunan Türkiynin skihr hrind TANAP qaz kmri, Azrbaycan Dövlt Neft irktinin (SOCAR) STAR Neft Emal Zavodunun (SOCAR Turkey Aegean Refinery) istifady verilib.2018-ci hm d tarixd Rusiya, Azrbaycan, Qazaxstan, Türkmnistan v ran arasnda "Xzr dnizinin statusuna dair Konvensiya"nn imzalanmas il d qalb.2018-ci ild uzun illrdn bri gözlniln neft glirlrinin idar olunmas üçün fiskal qaydalar qbul eils d onun dünya bazarnda xam neftin qiymtindn birbaa asl, elc d manipulyasiya imkanlar bu dyiiklikdn olan gözlntinin sviyysin mnfi tsir edib. Amma bütün bunlara baxmayaraq 2019-cu ilin büdcsi fiskal qaydalar sasnda qbul edilib. Gln il büdc müzakirlrinin n qsa tarixi d bu il tsadüf edib. l hmçinin büdc paketinin parlament tqdimatnn gecikmsi, elc d parlament üzvlrinin tkliflrinin hesabna büdcd cüzi dyiikliklrin aparlmas il seçilib. Növbti ilin büdc paketi il birlikd tqdim olunan Vergi v sosial sorta qanunvericiliyind dyiiklr sndi bu il maraqla qalanan v indiydk müzakir olunan hadislrdn hesab oluna bilr.Bu ilin diqqti çkn hadislrindn biri d Exxon v evron irktlrinin AÇG yatandak payn sata çxarmas v 25 illik mkdalqdan sonra Azrbaycan trk etmk niyytlridir. Bu hadis Azrbaycana gln ildn etibarn srmay clbin mnfi tsir göstrck amil kimi qiymtlndiril bilr. Bu ilin sonunda Azrbaycann Açq Hökümt Trfdalndak qeyri-aktiv statusunun faliyytinin dayandrlmas il vzlnmsi, elc d Böyük Britaniyada Azrbaycan mnli çirkli pullarn yuyulmasna ad hallanan irktlr v banka qar sansiyalarn ttbiqi d ilin yaddaqalan hadislrindn sayla bilr.Gln il üçün gözlntilr srasna inflyasiya meyllrinin güclnmsini, istehlak qiymtlrinin bahalamasn, manatn mznnsinin ucuzlama ehtimalnn çoxalmasn, muzdlu içilrin real mk haqlarnn artmn, neft qiymtinin ucuzlaa tqdird .iqtisadiyyat v büdcnin idarolunmasna dyiikliklrin aparlmasn daxil etmk olar

قدرت گرفته از پرتال شمس - ITShams.ir